

Mededelingen MT V&Z – 26 mei 2020

Directeur V&Z

Er is weer heel veel gebeurd! Gisteravond 5.1.2e als RIVM-medewerker bij Op 1 – zo snel kan het gaan. En veel aandacht voor de mooie resultaten van de onderzoeken vanuit de gedragsunit. Wat is dat ongelooflijk snel in elkaar gezet en wat heeft dit een goede functie in deze fase! Petje af. Verder veel ontwikkelingen met de opstart van de bevolkingsonderzoeken en veel inzet op het testen van de mondkapjes. Ook dat is in no-time opgezet, functioneert en ontwikkelt zich steeds verder. Erg knap werk. Wat ik ook interessant vond was de pers rondom het 'sexbuddy en knuffelmaatje' verhaal. Goed om aandacht te geven aan de situatie van singles of stellen die niet 1 huishouden vormen. En goed om dat af te stemmen met partners als Rutgers en SOA aids. Maar ook een dunne lijn waarop we lopen, en onze insteek haalde Geenstijl, FOX news en de Guardian. Linkjes heb ik niet meteen paraat, maar google maar als je meer wilt weten. Misschien hebben we hier een 'fout' gemaakt, en de afstemming intern had beter gekund. Misschien waren we iets te snel, responsief, menselijk, iets té midden in de maatschappij? Aan de andere kant – als we dit soort 'fouten' nooit meer maken, dan zijn we in ieder geval te voorzichtig. Tegen mijn zonen zeg ik altijd 'voorbij dapper ligt dom', maar ook - 'vóór verstandig ligt laf'. En bij het laveren tussen verstandig en dapper raak je soms het lijntje van laf of, in dit geval, dom. En als je die nooit raakt, dan kan het misschien iets dapperder. Ik ben geloof ik dus ook wel een beetje trots op deze fout, dat we die kunnen en durven te maken. En snel en professioneel weer terug laveren richting 'verstandig' 😊.

5.1.2e heeft al iets gemaaild over de tweedaagse van de DR, dus dat hoeft ik niet te herhalen. Eén ding deel ik graag met jullie, en dat is dit filmpje; <https://www.nsob.nl/over-nsob/actualiteiten/minicollege-omgaan-met-voorspelbare-verrassingen> Veel van dit soort filmpjes vind ik wat makkelijk, maar deze sprak mij wel aan. En verder was ik dit weekend heerlijk zeilen met het gezin. En met af en toe slecht bereik, drooggevallen op de waddenzee - dat is goed om even af te schakelen... En ik had geen zin om in het weekend mededelingen te schrijven dus ik hou het even hier bij. Goede week!

AAM

N.v.t wegens vakantie.

CvB (Centrum voor Bevolkingsonderzoek)

Bevolkingsonderzoeken naar kanker & Nationaal Programma Griep preventie

Bevolkingsonderzoeken in fases herstart

De drie bevolkingsonderzoeken naar kanker gaan gefaseerd weer starten. Het bevolkingsonderzoek darmkanker start deze week als eerste met het uitnodigen van cliënten. Het bevolkingsonderzoek borstkanker start, bij voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen, per medio juni met uitnodigen. Vanaf begin juli start het bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker weer op.

Bij de herstart komen als eerste de cliënten in aanmerking die vanaf 16 maart niet meer konden deelnemen. Het aantal uitnodigingen baseren we steeds op basis van vooral de beschikbare capaciteit in de zorg. Daarom kunnen we minder cliënten uitnodigen dan voor het stopzetten van de bevolkingsonderzoeken. In de loop van de tijd neemt dit naar verwachting weer toe. De bevolkingsonderzoeken en de aansluitende zorg kunnen veilig en met goede kwaliteit worden georganiseerd.

De bevolkingsonderzoeken waren tijdelijk stopgezet vanwege de uitbraak van het coronavirus. Daarmee kwam er bij de ziekenhuizen meer ruimte vrij voor zorg rondom het coronavirus. Bij de ziekenhuizen komt er langzaam weer ruimte beschikbaar voor deelnemers die via het bevolkingsonderzoek worden doorverwezen.

Kijk voor meer algemene informatie op de [website van het RIVM](#). Op de [website van de screeningsorganisaties](#) vindt u specifieke informatie per bevolkingsonderzoek.

G&M (Gezondheid & Maatschappij)

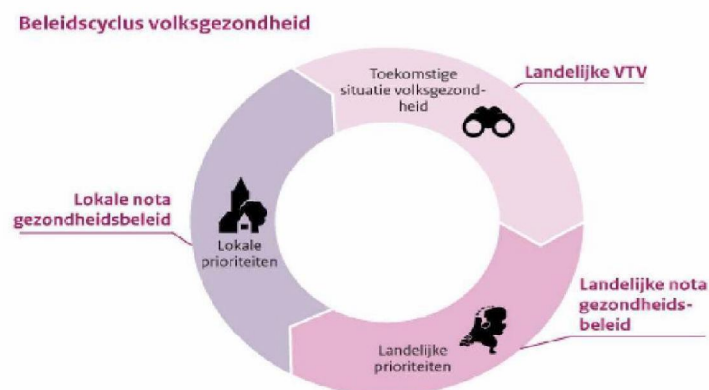
Algemeen

Corona-inzet

- Namens de Corona-gedragseenheid heeft 5.1.2e Nemo Kennislink te woord gestaan over de psychologie achter het coronagedrag van Nederlanders:
<https://www.nemokennislink.nl/publicaties/de-gezondheid-van-anderen-vinden-wel-belangrijker-dan-die-van-onszelf/>
- Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid (RIVM) heeft in het quarantaine-advies voor singles de termen 'seksbuddy' en 'knuffelmaatje' geschrapt. "Het leek nu alsof wij mensen aanmoedigen om een seksbuddy te nemen, maar dat is niet het geval."
<https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/5124251/rivm-seksbuddy-corona-knuffelmaatje-advies-singles-rutte> Dit bericht naar aanleiding van een uitbreiding van de leefstijladviezen over seks in corona-tijd afgelopen donderdag in overleg met SOA Aids NL en het inkorten van het bericht op vrijdag nadat zelfs de BBC, Guardian en VoxNews de wijzigingen op ons loketgezondleven.nl hadden opgepikt
- Het vragenlijstonderzoek vanuit de Corona gedragseenheid heeft zelfs een filmpje van NU.nl opgeleverd over handen wassen:
- <https://www.nu.nl/280787/video/handen-wassen-en-op-afstand-blijven-hoe-goed-doen-wedat.html?redirect=1> (helaas niet goed af te spelen in onze campus omgeving)
- <https://www.eoswetenschap.eu/psyche-brein/ik-kan-me-nauwelijks-voorstellen-dat-westraks-weer-massaal-handen-gaan-schudden>

Gezond Leven

Nieuwe figuren gezondheidsbeleid

Figuur 1

Met dank aan 5.1.2e zijn er twee nieuwe figuren gemaakt rond het thema gezondheidsbeleid. Figuur 1 is een weergave van de Beleidscyclus volksgezondheid en vind je terug op de pagina [Van Landelijke nota gezondheidsbeleid naar lokale nota](#). Figuur 2 toont de verschillende vormen van preventie en komt op de pagina [Wat is preventie?](#). De figuren zijn vrij te gebruiken en staan in de Rijksmediatheek. Voor vragen over deze figuren of thema's kun je terecht bij 5.1.2e of 5.1.2e.

Figuur 2

Kennisintegratie Volksgezondheid en Zorg

- Op 25 mei heeft Staatssecretaris Blokhuis de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2020-2024 aan de Tweede Kamer verstuurd. Aan deze nota lift de VTV-2018 ten grondslag en meerdere medewerkers van centrum GenM hebben bijgedragen aan de nota. Zie: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/05/25/kamerbrief-bij-landelijke-nota-gezondheidsbeleid-2020-2024>
- Op verzoek van VWS hebben de planbureaus (CPB, SCP en PBL) en RIVM de handen in één geslagen om multidisciplinair te adviseren over de gevolgen van de coronacrisis en daarbij aangrijpingspunten te bieden voor beleid (Kamerbrief Covid-19 Update stand van zaken d.d. 6 mei 2020). Op dit moment wordt gewerkt aan een eerste briefadvies vanuit de 4 partijen, deze zal waarschijnlijk op 27 mei worden aangeboden aan het kabinet. 5.1.2e heeft de inhoudelijke input vanuit het RIVM aangeleverd.
- Woensdag 20 mei was er een Meeting of the Steering Group of the European Health Information Initiative (EHII) over Health information in the context of COVID-19. 5.1.2e en 5.1.2e hebben daar aan deelgenomen. 5.1.2e heeft een presentatie gegeven over de Corona-Inclusieve VTV. Daarnaast waren er o.m. presentatie van OECD, WHO en EC over welke COVID activiteiten op het gebied van health information bij hen nu gaande zijn.

GZB (Gezondheidsbescherming)

Algemeen/CH

Afgelopen weken merk je dat we van een acute crisissituatie overgaan in een transitiesituatie. We moeten wennen en leren omgaan met de situatie waarbij het helder wordt dat dit mogelijk wel eens lang gaat duren. Dus veel bezig als MT RIVM en als MT GZB over hoe dit goed in te regelen. Zo zijn we aan het kijken met het operationeel team kritische processen hoe we de 1.5m afstand houden goed kunnen inregelen op het lab maar ook voor de medewerkers die niet op het lab werken. Voor het lab werken we natuurlijk al een hele tijd met de 1.5 m en kijken we vooral nu naar de knelpunten. Waar is het lastig om deze afstand te realiseren en kunnen we daar oplossingen voor bedenken, bijvoorbeeld door na elkaar het werk uit te voeren. Ook denken we na over extra capaciteit voor de extra werkzaamheden die we nu hebben en er nog aankomen in relatie tot corona. We zoeken naar duurzame oplossingen. Maar vooral ook denken we na over hoe we jullie individueel en ook als team goed kunnen ondersteunen. Nu het allemaal langer duurt, zijn de behoeftes aan ondersteuning mogelijk ook anders. Goed om daar als afdeling ook samen over na te denken. Wat hebben jullie nodig om goed je werk te doen en dit goed samen te kunnen blijven doen. Denk mee want we moeten dit echt samen goed vormgeven!

VPZ (Voeding, Preventie en Zorg)

Algemeen

Procedure werving Afdelingshoofd Voeding&Gezondheid is bijna rond, deze week kennismaking dV&Z en arbeidsvoorwaardegesprek.

V&G

Eind mei gaat het Virtuele Supermarkt experiment van start. In dit experiment worden mogelijke beleidsopties getest die gericht zijn op een transitie van een meer dierlijke naar een meer plantaardige eiwit inname. Geworven deelnemers worden voordat zij boodschappen gaan doen in de virtuele supermarkt blootgesteld aan een fiscale maatregel en/of informatieve boodschap of controleconditie. Wij gaan het effect van deze condities op de hoeveelheid gekocht vlees per winkelmand onderzoeken. Meer informatie bij [5.1.2e](#) of Reina Veilinga.

VVH

[5.1.2e](#) en [5.1.2e](#) en [5.1.2e](#) hebben, samen met andere EuroMix partners, een artikel geschreven over gecombineerde blootstelling aan stoffen via de voeding. Tot voor kort werd dit alleen voor beperkte stofgroepen (bijv. gerelateerde organische verbindingen) of wettelijke kaders (bijvoorbeeld pesticiden) gedaan. In EuroMix is dit breder getrokken en is de gecombineerde blootstelling aan stoffen die leververvetting veroorzaken en die tot verschillende wettelijke kaders behoren (pesticiden, contaminanten en voedseladditieven) bestudeerd. Het artikel is geaccepteerd in Food and Chemical Toxicology en zal binnenkort in een special issue van dit tijdschrift gepubliceerd worden, net als diverse andere EuroMix artikelen.

L&G

[5.1.2e](#) en [5.1.2e](#) dienen 2 projectideeën in voor het ZonMw COVID-19 programma (thema 3: maatschappelijke dynamiek): 1. Effecten van thuiswerken op leefstijl en gezondheid, en beleid voor werkgevers; 2. Effecten van crisis en 1,5 afstand maatregelen op de mentale gezondheid van zorgverleners en werkende mantelzorgers.

5.1.2e heeft samen met 5.1.2e en 5.1.2e van Leeds Beckett University en 5.1.2e van de WUR een abstract ingediend voor een COVID-19 themanummer van Health Promotion International, dat is uitgekozen voor uitwerking in een artikel. Voorlopige titel: *Building resilience and community power for health promotion. Community engagement in underprivileged neighbourhoods during and after COVID-19.*

5.1.2e is geïnterviewd voor de webpagina van de Hogeschool van Amsterdam vanwege haar inzet in de Corona Gedragsunit.

Literatuurverkenning over vrouwen met overgangsklachten en werkgerelateerde uitkomsten (auteurs 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e) is gepubliceerd op RIVM website en het arboportaal van het ministerie van SZW.

KZG

We hebben een rapport over Minimum Unit Pricing (MUP) voor alcohol opgeleverd.

Oorspronkelijk was gepland dat dit rapport voor intern gebruik door VWS zou zijn en dat we het in het najaar samen met een MKBA over Minimum Unit Pricing zouden opleveren. Omdat VWS erg enthousiast is over Minimum Unit Pricing als veelbelovend beleidsinstrument willen ze MUP nog deze kabinetsperiode agenderen. VWS heeft ons daarom gevraagd onze tussentijdse bevindingen nu toch in een officieel RIVM rapport naar buiten te brengen.

Rapport: de Wit GA, Visscher K, van Gelder N, van Gils P, Voogt C. Minimum Unit Pricing voor alcohol – verkenning van effectiviteit, implementatieaspecten en scenario's voor prijsbeleid in Nederland. Bilthoven: Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, rapportnummer 2020-0063.

5.1.2e geaccepteerde artikelen:

1. Blankestijn PJ, Fischer KI, Barth C, Cromm K, Canaud B, Davenport A, Grobbee, DE, Hegbrant J, Roes KC, Rose M, Strippoli GFM, Vernooij RWM, Woodward M, de Wit GA, Bots ML. Benefits and harms of high-dose haemodiafiltration versus high-flux haemodialysis: the comparison of high-dose haemodiafiltration with high-flux haemodialysis (CONVINCE) trial protocol. *BMJ Open* 2020;10:e034451.
2. Hoogink J, Verelst F, Kessels R, van Hoek AJ, 5.1.2e, Willem L, Beutels P, Wallinga J, de Wit GA. Preferential differences in vaccination decision-making for oneself or one's child in the Netherlands: a Discrete Choice Experiment. *BMC Public Health* 2020, forthcoming.
3. Bosch A, Bierens M, de Wit A, Ly V, van der Velde J, de Boer H, van Beek G, Appelman D, Visser S, Bos L, van der Meer J, Kamphuis N, Draaisma J, Donders R, van de Loo-Neus G, Hoekstra P, Bottelier M, Arias-Vasquez A, Klip H, Buitelaar 5.1.2e S, Rommelse N. A Two Arm Randomized Controlled Trial comparing the Short and Long Term Effects of an Elimination Diet and a Healthy Diet in Children with ADHD (TRACE study). *Rationale, Study Design and Methods. BMC Psychiatry* 2020, forthcoming.

5.1.2e heeft het RIVM vertegenwoordigd in een ZonMw expertcommissie om de lijnen voor het coronaonderzoek op het terrein van zorg en preventie uit te zetten. Deze expertcommissie heeft thema's geprioriteerd voor onderzoek dat op korte termijn uitgezet moet worden.

5.1.2e 5.1.2e en 5.1.2e werken samen met onderzoekers van TU Delft, Universiteit van Maastricht en Vrije Universiteit aan een Discrete Choice Experiment over corona apps. De dataverzameling hiervoor, onder een representatieve sample Nederlanders, vindt deze week plaats.

5.1.2e (SIM) en 5.1.2e (VPZ) leiden in opdracht van VWS een project om de gezondheidseffecten van veranderingen in zorg voor niet-covid 19 patiënten te schatten. Dit project maakt deel uit van de corona VTV. We doen een systematische uitvraag bij allerlei medische wetenschappelijke verenigingen en koepelorganisaties in de zorg om te inventariseren

wat er aan minder geleverde zorg wordt waargenomen. Dit kan gaan over uitgestelde zorg, afgeschaalde zorg of door de patiënt vermeden zorg. We doen literatuuronderzoek naar wat de effecten zijn van deze minder geleverde of uitgestelde zorg. Met een rekenmodel proberen we dan de effecten voor de gezondheid in te schatten. Aan het project wordt bijgedragen door veel collega's, o.a. vanuit KZG, SIM, L&G en het Centrum G&M.